

ANNELI KIVELÄ
PIRTA SYRJÄNEVA

*Katajamäen
naapurissa*

Karisto
Helsinki

Copyright © Anneli Kivelä, Pirta Syrjäneva ja
Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

ISBN 978-951-1-50474-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

1

Pentti Vaarala seisoj kädet housuntaskussa Kylä-Raudan edustalla ja tiiraili silmät sirrissä Katajamäen suunnasta lähestyvää punaista vauhtihirmua. Auto kaarsi apteekin pihaan ja pelkääjänpaikalta kömpi iäkkäänpuoleinen naisihminen. Sitten auto starttasi uudestaan ja rullasi tien yli rautakaupan parkkipaikalle. Kuljettajan puoleinen ovi avautui.

– Kato Urho, Pentti sanoi. – Olet lähteny dollarihymyllä maalikylille.

– Lähdin kускаamaan tota Päivikkiä apteekkiin, oli kuulemma verenpainelääkkeet lopussa. Ja käyn samalla hakemassa Kylä-Raudasta maalia, Urho Tiilikainen selitti könytesään autosta ulos rehvakkaat aurinkolasit otsalle nostettuina.

– Marjatta haluaa vaihtaa makuuhuoneen seinien väriä.

– Semmosia kotkotuksiahhan niillä naisilla tuppaa olemaan, Pentti myönsi. Hän silmäili virnuillen Urhoa päästä jalkoihin. – Sinulla se on tuo tyyli kohdallaan, kun on oikein gansterikakkulat nenällä.

– Pitäähän sitä sarmia olla ja miehen ja ajopelin samaa kaliiperia, kun tuli kerran korttikin hommattua –

Urhon puhe katkesi, kun ohi hurautti aivan kuin tyhjästä ilmestynyt pieni punainen Mini. Se kurvasi Makumarketin eteen niin että sora renkaista sinkoili.

– Oho, Pentti tokaisi. – Siinä ei tainneet ihan neljäkymppin rajoitukset piisata.

– Ja saako tuon ikäiset mennä edes rattiin, Urho jatkoi, kun pitkäsäärinen, hoikka tyttö katosi pitkä punainen tukka liehuen Makumarketin ovesta sisään.

Saaga tutki otsa rypyssä pakastealtaan sisältöä. Veisikö hän tuliaisiksi jäätelöä? Tiina-tädin luo ei ollut pitkä matka, jäätelö ei ehtisi sulaa siinä ajassa. Toisaalta Makumarketin seinän takana oli pikkuruinen Alko, jospa hän valitsisi sieltä jonkin kivan valkkaripullon. Tai ehkä hän ostaisi peräti kuoharia, kun oli lämmin kesäpäivä eikä hän ollut tavannut Tiina-tätiä pitkään aikaan.

Loppujen lopuksi Saaga päätyi ostamaan sekä pakkauksen kinuskijäätelöä että pullon vaaleanpunaista kuohuviiniä. Tyytyväisenä hän sijoitti ostoksensa takapenkille ja peruutti autonsa takaisin tielle. Suunnatessaan sen nokan kyläaukiolta erkanevalle pikkutielle hän huomasi paikallisen maatalous-rautakaupan edustalla kaksi ukkoa, jotka näkyivät seurailevan hänen menonaan. Toinen nojaili ällistyttyvän pramean, punaisen avoauton takapuskuriin. Hetken mielihohteesta Saaga vilkutti ukoille.

Tiina-täti asui vanhan kyläraitin varrella viehättävän kermankeltaisen puutalon toisessa päädyssä. Pihan laidalla oli punamullalla maalattu puuliiteri ja soma pihasauna. Hyvin hoidetulla pihalla kukkivat vaaleanpunaiset pionit ja sini-valkoiset ukonhatut. Keskellä pihaa seisovaa lipputankoa ympäröi kehäkukkien aurinko.

Saaga pysäköi Mininsä pihan laidalle vaahteran varjoon. Hän poimi tuomisensa takapenkiltä ja nousi pari porrasta kellertävän talon ovelle. Kun hän ehti valoisan kuistin kynnykselle, peremmältä talosta tupsahti kuusissakymmenissä

oleva pyöreämuotoinen nainen, joka riensi kädet ojossa ha-laamaan Saaga.

– No hei Saaga, pitkästä aikaa! Annas kun mä katson sua oikein kunnolla. Tiina-täti työnsi Saagan käsivarrenmitan päähän itsestään ja tutkaili tätä päästä jalkoihin. – Jestas, onpa sinusta tullut pitkä ja sutjakka, olet ihan mannekiinin mitoissa. Näytät kyllä enemmän teinitytöltä tossa hamoses-sasi.

– Olen kaksikymmentäkuus, Saaga muistutti. – Enkä ole kasvanut enää kymmeneen vuoteen.

Tiina-täti oli Saagan isän naimaton nuorempi sisko, omien sanojensa mukaan vanhapiika. Hän oli Karimon yläasteen legendaarinen äikännope, joka sai vastahakoiset pojanjun-titkin syventymään *Nälkäpeliin* ja *Shell's Angleseihin*. Paikka-kuntalaisten suureksi suruksi Tiina-täti oli eläköitymässä lähitulevaisuudessa.

Saaga oli viettänyt lapsena usein kesiä tädin luona, mutta murrosiässä kaupunki ja kaverit olivat lyöneet laudalta idyllisen maaseutumiljööön. Myöhemmin tulivat opiskelu ja kesätyöt. Tätilään oli tehty vain lyhyitä visiittejä juhla- ja merkkipäivinä. Nyt Saaga oli tullut kyläilemään ”oikein kunnolla”, ja hänen oli määrä olla yötäkin.

– Mitäs jos me oltaisiin tässä kuistilla, kun on niin kau-nis auringonpaiste, Tiina-täti touhusi. – Minä menen pis-tämään kahvia tippumaan ja tuon kupit ja kuoharilasit. Vai pitäiskö se pullo pistää ensin vähäksi aikaa kylmään?

– Joo, laitetaan vaikka pakkaseen, niin kylmenee nopeem-min, Saaga sanoi. – Ja mä voin kyllä kanniskella niitä astioi-ta kanssa.

Tiina-tädin keittiö oli modernisoitu hyvällä maulla ja hillitysti, kuten koko asunto. Pienikukkaiset tapetit teki-vät keittiöstä erityisen sievän. Ruutuikkunasta oli näkymä

miltei talon seinää hipovalle tielle, jolla pari pikkupoikaa näkyi keulivan pyöriällään isoon ääneen mäikästäen.

Saaga kattoi kahvikupit, viinilasit ja lasiset jälkiruokakulhot pöytään sillä aikaa, kun Tiina-täti hääri keittiössä. Kuistilla oli neljä valkoista rottinkituolia pikkuruutuisine tyynyineen ja pyöreällä pöydällä samasta kankaasta ommeltu liina. Vinoruutuisilla ikkunoilla kukkivat ylenpalttisesti punaiset pelargoniat.

– Tää sun kuistis on kyllä ihana, Saaga huokasi, kun he lusikoivat jäätelöä ja odottivat kuohuviinin viilenemistä.

– Äläs muuta sano. Ja tässä tarkenee syksymmälläkin, kun aurinko paistaa pitkään noista ikkunoista. Sitten täti katsahti kysyvästi tyttöön, jonka hiukset auringonvalo näytti sytyttävän liekkeihin. – Sinä sitten valmistuit, vai kuinka?

– Joo, pari viikkoa sitten sain paperit.

– Jokos sulla on työpaikka tiedossa?

Saaga pudisti päätään. – Ei, mutta fysioterapeuteilla on niin hyvä työtilanne, että se ei ole mikään ongelma. Ihmiset on niin romuna nykyään, jo nuoretkin.

– Totta, Tiina-täti sanoi painokkaasti. – Se on se ainainen kännykän tiiraaminen ja lypsyssä istuminen. Hän oli hetken vaiti ja jatkoi sitten vilkaisten Saagaa kulmiensa alta: – Tuota... tuolla Katajamäen puolella Honkahovissa on kuulemma tarkotus laajentaa toimintaa. Niillä on suuret suunnitelmat, aikovat tehdä paikasta jonkinlaisen kuntohoitolan tai minkä lie viihdekylpylän. Kaikenlaista hierontaa ja mutahoitoa ja mitä lie lämpimissä vesissä lillumista. Varmaan siellä olis tilausta fysioterapeutillekin. Sinun kannattais soittaa sille Jaro Halmiolle, joka pitää sitä paikkaa.

Saaga pyöritteli lusikkaa kahvikupissa. – En tiedä niin,

hän sanoi miettiäänä. – Onhan tää tosi kiva paikkakunta eikä niin kamalan kaukana suuremmista cityistäkään. Mutta mahtaisinko minä viihtyä täällä talvella. Ja onko täällä edes vapaita asuntoja, enhän mä sun nurkkiis voi asettua.

– Tuolla Katajamäen tien varressa vähän matkan päässä on pari rivaria, jotka eivät ole yhtään hassumpia, täti tiesi.

– Yksi työkaverini asuu niissä, olen käynyt kylässä. Siellä on kuulemma joku näpsäkkä kaksio vapaana.

– Mmm. Pitää nyt katsoa, keksinkö jostain muualta hommia. Ja sen tiedän, että Jere ei ainakaan tykkäis, jos tänne muuttaisin.

Tiina-täti silitteli kämmenellään pöytäliinan ryppyä ja vilkaisi muikeasti Saagaa. – Se Jere on vissiin joku poikaystävä?

– Eihän me yhdessä asuta tai mitään. Mutta se on niin kaupunkilainen, että sitä ei varmaan sais tulemaan tänne edes viikonlopuks, kun täällä ei ole mitään äksöniä. Saaga näytti vähän kiusaantuneelta. – Sillä on semmonen asennevamma.

– No sinä kumminkin pidät yhtä sellasen kaverin kanssa?

Saaga heilautti hiukset harteilta niskaan ja hymyili itseksensä. – Joo. On se kumminkin toisaalta aika hyvä tyyppi.

Päivikki vilkaisi molempiin suuntiin ennen kuin lähti ylittämään tietä apteekilta maatalous-rautakaupan parkkipaikalle. Nahkainen palakassi heilui tarmokkaasti. Hän jäi seisoamaan Urhon punaisen avoauton viereen ja käänteli päätään ihmeissään. Urhoa ei näkynyt missään.

– Se on vielä ostamassa maalia Marjatan seiniin.

Päivikki katsahti säikähtäneenä ympärilleen ja huomasi kaupan nurkalla seisoskelevan miehen, jota ei ensin tunnistanut, kun aurinko paistoi häikäisevästi kulman takaa.

– Vaaralan Pentti! hän puuskahti sitten.

– Ihan itte. Mies lähti lompsimaan Päivikkiä kohti naama hyväntahtoisessa virneessä. – Sinä se sitten olet palannu kotomaahan sieltä maailman turuilta.

– Tuli niin ikäväni Katajamäkeä, Päivikki selitti, – ja katajamäkeläisiä. Ja kun Arttukin päätti palata tänne kotinurkille lapsinensa, niin totta maar minä tulín kanssa, mitäs minä siellä enää olisin tehny. Mutta kuinka se Urho näin kauan niitä maaleja ostelee? Minä sain asiani hoidettua jo aikapäiviä.

– Marjatta on antanu tarkat ohjeet. Pitää valita vissi sävy, muuten tulee satikutia.

– Pyh, valkosta sen kuulemma on määrä olla.

Pentti työnsi lippalakkia niskaan ja kuoputti korvallis-taan. – Kyllä sinunkin nyt kannattais tehdä vähän enemmän ostoksia sen kerran, kun tänne isolle kirkolle eksyt, hän sanoi. – Tossahan on viinakauppakin ihan selän takana.

– Kuule minä en alkohoolia juo, Päivikki ilmoitti tiukasti. – Mitä nyt jonkun tutun tekemää kotiviiniä joskus, kun en kehtaa kieltäytyä. Ja muuten Katajamäeltä saa kaikkea mitä ihminen tarvii. Paitsi nyt näitä lääkkeitä. Päivikin ilme kirkastui. – No nyt se Urho näkyy tulevan!

Urho raahasi kahta painavaa rautakaupan muovikassia ja laski ne puuskuttaen maahan auton peräluukun eteen.

– Ai sinä meinaatkin maalata koko talon.

– No kun annettiin sellanen ohje, että jos on tarjouksessa nättiä tapettia, niin laitetaan sitä eteisen seiniin, Urho sanoi, avasi peräluukun ja ähisi kassit sinne. – Minusta tämä oli nättiä eikä järin tyyristä.

Päivikki kurkisti muovikassiin. – Mahtaako Marjatta tykätä tuosta, hän epäili. – Se on niin koreen perään, ja tuo on aika platkua.

Pentti ihmetteli, miten suurta remonttia Tiilikaisilla oikein aiottiin tehdä, talohan oli vielä uusi. Urho alkoi selittää,

että vähän turhaltahan se tuntui, mutta kun se tuntui olevan niin tärkeätä...

– Ja kun on millä mällätä, Päivikki pisti väliin. – Ei ole vielä vissiin koko lottovoitto törsätty. Mutta ei maar Urho, lähdetääs nyt kotio, hän lisäsi ja tälläsi takalistonsa auton etupenkille. Ennen kuin läimäytti oven kiinni, hän vielä huikkasi: – Tässä sitä taas mennään tukka putkella niin kun filmitähti. Pitäs vaan olla pitkä kaulaliina perässä hulumuamassa.

2

Saaga avasi silmänsä ja yritti arvailla, paljonko kello mahtoi olla. Aurinko paistoi vinottain pitsisten ikkunaverhojen välistä suoraan sänkyyn ja raollaan olevasta ikkunasta kuului linnunlaulua. Keittiöstä leijui kahvintuoksua.

Saaga venytteli ja potkaisi peiton yltään. Hän tunsi itsensä virkistyneeksi ja levänneeksi, vaikka Tiina-tädin kanssa oli valvottu myöhään. He olivat istuneet kuistilla melkein auringonlaskuun saakka. Kuoharipullo oli tyhjentynyt, samoin voileipäkeksipaketti ja juustotarjotin. Vielä senkin jälkeen he olivat jatkaneet juttelua puolihämärässä olohuoneessa, muistelleet Saagan Karimolla viettämiä lapsuuden kesii ja nauraneet tuolloin sattuneita kommelluksia. Vasta aamun jo sarastaessa Saaga oli hipsinyt nukkumaan tädin kulmakamariin, joka oli suloinen kuin karamelli.

Saaga kiskoi ylleen mustan, lyhykäisen farkkuhameensa ja syvävihreän slimmatun t-paidan, jonka hän oli saanut Jereltä, kuulemma korostamaan punaisia hiuksia. Hän pysähtyi piirongilla olevan piianpeilin eteen ja tarkasteli kuvaansa. Tukka oli yön jäljiltä takussa, yksinkertaisinta oli kerätä se poninhännälle ja kiinnittää vihreällä lenksulla. Kampaus sai Saagan näyttämään entistä nuoremmalta.

Hän kurkisti vielä ulos ikkunasta ennen kuin lähti keittiöön aamukahville. Ulkona vallitsi mitä ihanin kesäaamu.

Tien toisella puolella oleva talo miltei peittyi rehevään vehreyteen: vanha, kyhmyinen omenapuu kaartui ikkunan edessä ja sen ympärillä ojentelivat oksiaan tuuheat pihlajat, hopeapajut ja koristepensaat. Lankkuaidan yli kiipesi riehakkaasti kasvava villiviini. Kauempaa tienmutkan takaa pilkkotti vanhan kirkon siluetti. Sisälle saakka kuului kirkonkellojen soitto, olihan sunnuntaiaamu.

Saaga asui kaupungissa viisikerroksisen kerrostalon kolmannessa kerroksessa. Hän oli asunut siinä jo opiskellessaan fysioterapiaa ja tehdessään sivuhommia jumppaohjaajana urheiluseurassa, jossa oli itse aikoinaan aloittanut liikuntaharrastuksensa. Onneksi opiskelu oli ollut mahdollista kotikaupungissa. Kämpä oli tilava ja kohtuuhintainen vuokrakaksio, ja sen ikkunasta näkyi pieni puistikko. Pikkuruisella parvekkeella Saaga kasvatti ruukuissa yrttejä ja kituliaita pelargoneja, mutta mikään ei menestynyt kovin hyvin. Tiina-tädin kulmakamarin ikkunasta aukeava näköala oli aivan eri luokkaa. Ainakin näin kesällä.

Tiina-täti oli kattanut aamiaispöydän valmiiksi. Kahvi höyrysi sinikukallisissa kupeissa, ja korissa oli kuohkeata paikallisleipomon sekaleipää. – Se on täkäläisellä perinnereseptillä tehtyä, täti valisti. – Käyn ostamassa sitä tosta raitin varrella olevasta Puumalaisen myymälästä, sieltä saa joka päivä tuoretta. Joskus leivon kyllä itsekkin sämpylöitä, mutta aina en viitsi. Ja vaihtelu virkistää.

Saaga haukkasi muhkeasta leivänviipaleesta palasen. Juustolla ja kurkunsiivuilla päällystettynä se oli herkullista. – Tää on tosi hyvää, hän mukelsi malttamatta edes syödä suutaan tyhjäksi ensin.

– Eiks vaan, Tiina-täti sanoi. Hän nousi kaatamaan molemmille lisää kahvia. – Kuule, ajattelin että jos vaikka käytäisiin nyt aamupäivällä tossa kesätorilla, eihän sulla kai

mikään kiire sinne kaupunkiin ole? Siellä on aina liikkeellä paljon ihmisiä ja kiva tunnelma. Monet tulee ihan vaan tapamaan tuttujaan. Tähän aikaan vuodesta on paljon mökki-läisiä, kun tää on suosittua mökkipaikkakuntaa.

– Mitä siellä sitten myydään? Perunoita ja tomaatteja?

– Siellä on tarjolla kaikenlaisia puutarhan antimia, nyt alkaa jo saada yhtä ja toista, kun ollaan heinäkuun puolella. Joskus on myytävänä jotain käsityöläisten tuotteitakin. Tänä ne muutti joku vuosi sitten semmonen puukontekijä, sekin pitää pajaa tuossa raitin varrella. On kuule komeita puukkoja. Tiina-täti laski kahvikannun takaisin levyllä ja kurkkasi Saagaa olkansa yli. – Onkos se sun Jeres käsistään kätevä? Voisit viedä sille puukon tuliaisiks.

– No ei se oikeen taida olla, Saaga mutisi. Hän ei ollut koskaan nähnyt Jeren lyövän edes naulaa seinään, Saaga itse oli niissä hommissa paljon näppärämpi. Jere oli kunto-saliyrittäjä, liikunnan parissa he olivat tutustuneetkin. Jeren koko elämä pyöri kuntoilun ympärillä.

Kesätori sijaitsi entisen linja-autoaseman paikalla. Kojuja ja myyntipöytiä oli hämmästyttävän paljon, mutta Karimo olikin vireä paikkakunta, jonne oli viime vuosina syntynyt useita menestyviä pienyrityksiä. Väkeä riitti torilla tungokseksi asti. Iloinen puheensorina lainehti myyntipöytien yllä, ja tuon tuostakin joku huikkasi tervehdyksen havaitessaan väkijoukossa tuttujaan.

Tiina-täti nyhjäisi Saagaa käsivarresta. – Katos kuka tuolla on! Hän nyökäytti kohti neljän hengen ihmisryhmää, josta nousi vähän väliä äänekäs naurunremakka. – Tunnetko?

Saaga nosti käden suun eteen. – Sehän näyttää ihan... Ei kai se ole Samu Rostén?

Tädin hymy oli muikea. – Onpa hyvinkin, hän sanoi merkitsevästi. – Täällä meillä näitä julkiksia näkee kesäaikaan

enemmänkin. Samu Rosténilla on mökki Pyhäjärven rannalla. Ja monella muulla.

Saaga oli vaikuttanut. Jos valtakunnan merkittävin stand up -koomikko viihtyi Karimolla, vaikka vain kesäisin, se ei voinut olla mikä tahansa tuppukylä.

Tädin huomio oli jo kiinnittynyt toisaalle. Hän heilutti innokkaasti kättään kukikkaaseen kesämekkaan pukeutuneelle naiselle, joka hypisteli kauniita savikippoja vähän matkan päässä olevassa myyntikojuissa. – Saara! Saara hei!

Nainen käänsi päätään ja huikkasi iloisesti vastaan. Tiina-täti nappasi Saagaa käsipuolesta ja lähti raivaamaan tietä väkijoukon läpi. Hän melkein puuskutti päästyään perille. – Moi. Sinua ei olekaan näkyny vähiin aikoihin.

– Mä olen ollutkin pari viikkoa saaristossa tyttären perheen mökillä passattavana, nainen selitti laskien punertavan savikulhon takaisin pöydälle. – Kyllä teki hyvää. Se passaminen meinaan. Saara nauroi hersyvästi päälle.

– No varmaan. Tiina-täti tuuppasi Saagaa esiin. – Kuule tässä on se veljentyttöni Saaga, josta olen puhunut. Se on ollut mulla pari päivää kylässä.

Kun Saara ja Saaga kättelivät, täti jatkoi Saagalle: – Saara on minun kollegani koulusta. Se asuu siinä rivarissa, mistä minä puhuin sulle eilen. Eikö olekin kiva talo ja kivalla paikalla, Saara?

Saaga mietti, ihanko täti tosissaan kuvitteli, että hän muuttaisi tänne syrjäkylille. Tai no, eihän Karimo niin kovin syrjässä ollut, valtatie kulki kivenheiton päässä ja elämää tuntui ainakin näin kesällä olevan enemmän kuin jossain uinuvassa pikkukaupungissa. Torin toisella laidalla näytti olevan pubikin, Ketunhätä.

Saaga tarkasteli myyntipöydälle aseteltuja saviesineitä ja kuunteli toisella korvalla tädin ja Saaran juttelua. Naiset

kuuluivat puhuvan jostain marttojen kokouksesta, joka pitäisi järjestää lähiaikoina. Tosiaan, Tiina-täti oli kuulunut marttoihin niin kauan kuin Saaga muisti. Hän oli itsekin pohtinut joskus ihan leikillään mukaan menoa, marttoihinhan tietävästi kuului nykyään nuoria ja kaupungissa asuvia naisiakin. Mutta pelkäksi ajatukseksi se oli jäänyt. Saaga kuvitteli, mitä mieltä Jere moisesta harrastuksesta olisi. Mies oletti takuulla, että martoissa vain kudottiin harmaata villasukkaa ja keitettiin kaurapuuroa.

– Mitä jos pidettäis kokous tällä kertaa Katajamäen puolella, Saara kuului ehdottavan. – Se Myllytupa vois olla hyvä paikka. Jos saatais vaikka muutamia katajamäkeläisiä mukaan toimintaan. Ei sieltä taida tätä nykyä olla ketään martoissa.

– Hyvä idea, täti innostui. – Uutta verta kyllä kaivattais.

Hän kääntyi ja katsahti myyntitiskin takana häärivää nuorta naista. – Sinähän olet Katajamäeltä, etkös olekin? Tiedätkö, kuuluuko kukaan Katajamäellä marttoihin?

Nainen pudisti päätään. – Ei minun tietääkseni, hän sanoi. – Olisin varmaan kuullu, jos kuuluisi. Kaupan kahviturkkauksessa sellaset asiat kyllä tiedetään. Nainen hymyili muikeasti.

Saaga katseli kesätoria tädin ja Saaran pohtiessa kokouksen ajankohtaa ja siitä viestittelyä. Näkymä oli eloisa ja värikylläinen. Muutamalla pöydällä oli tarjolla uhkeita kesäkukkakimppuja: kehäkukkia, ruiskaunokkeja, malvoja, freesioita, silkkikukkia ja erilaisia koristeheiniä ja ikikukkia. Kauempana näkyi vihanneskojuja, joissa oli vieri vieressä erilaisia keskikesän herkkuja nauriista herneenpalkoihin. Ja mansikoita! Tuoksu oli vastustamaton.

– No tehdään niin, Tiina-täti kuului sanovan Saaralle ja jätti tämän valitsemaan sopivia savipytyjä terassilleen. Hän

otti taas Saagan holhoukseensa ja tuuppi tyttöä vihanneskojuja kohti. – Käydään vielä ostamassa vähän mansikoita... Hei mutta tuollahan on Leena ja Pentti! Käydänsä vielä moikkaamassa niitä.

Saaga näki iäkkäänpuoleisen pariskunnan väittelevän keskenään vähän matkan päässä pärekorimyyjän odotellessa kärsivällisesti vieressä. Sitten hän tunnisti virttyneeseen traktoreita mainostavaan t-paitaan pukeutuneen miehen: se oli toinen niistä papoista, joille hän oli vilkuttanut edellisenä päivänä lähdettyään Makumarketista.

Nainen, kaiketi Leena, huomasi Tiina-tädin ja Saagan ja puuskahti: – Kun pitää yhdestä kopasta ruveta kinaamaan!

– Meillähän on koppia nurkat pielet väärällään ennestäänkin, mies, siis Pentti, puolustautui. – Mutta ostetaan siitä nyt yksi lisää, niin saat rohtimes ja aivinas järjestykseen. Mutta katos, Pena jatkoi ja nauru kipusi silmänurkkiin saakka, – siinähän on ihan ilmielävänä sama tyttö, joka eilen hurjasteli meidän kylänraitilla! Katteltiin Tiilikaisen Urhon kanssa, kuinka sora lensi.

Täti vilkaisi Saagaa. – Ai minä en tiennytkään.

Pentti huitaisi kädellään. – Noo.... nuorilla taitaa olla kaasujalka herkässä... jos on tuore kortti. Eikä siinä olleet akat eikä kanat lähelläkään jäädä alle.

– Mulla on ollut ajokortti jo kuusi vuotta, Saaga pisti väliin, vaikka häntä tuppasi naurattamaan.

– Jaaa, Pentti venytti ja katsoi Saagaa tarkasti. – Ne on entistä nuorempia nykyään noi parikymppiset.

Leena taputti Penttiä käsivarteen ja hyssytteli: – Annas nyt Pena olla, tyttöhän ihan nolostuu. Ei se taida olla tottunu tommosiin ukkojen horinoihin.

– Niin, tämä on Saaga, minun veljentyttö, Tiina-täti kiiruhti taas esittelemään ja kertoi samaan hengenvetoon

Saagan lapsuudenkesät – ehkä muistattekin sellasen rimpakinttusen pikkutytön – ja opiskelut ja hyvä ettei kädetöntä poikaystävääkin. Sitten hän siirtyi sujuvasti uuteen aiheeseen. – Mutta mitäs teille kuuluu? Joko olette tottuneet muorin- ja vaarinpäiviin?

Saaga sai kuulla, että Leena ja Pentti olivat vihdoin viimein tehneet tilallaan sukupolvenvaihdon, ja isännöydessä oli ottanut heidän keskimäinen poikansa. Miniäkin oli kuulemma kovasti aikaansaava, vaikka ”eihän nykyään emännältä mitään kummempia taitoja vaadita, kun koneet tekee kaiken”. Mutta hyvin he viihtyivät remontoidussa pihapyttingissä, joka oli sopivasti vähän kauempana päärakennuksesta.

– Saavat nuoret pitää taloa omalla tavallaan, Leena huoahti. – Ei sekaannuta me vanhat asioihin.

– Kukin taaplaa tyylillään, Pentti mutisi. Hän työnsi kädet housuntaskuihin ja kääntyi katselemaan torin hyörinää. Välillä hän vilkaisi Saagaa kulmainsa alta suu muikeassa mytyssä kuin päivitellen naisten höpinöitä. Hyvänen aika, iskö hän silmää Saagalle?

3

Tiina-täti tuli saattelemaan Saagaa kuistin rappusille. Tytön kassiin oli pakattu lähipuodin sekaleipää ja kesätorilta ostettuja vadelmia. Muhkea kehäkukkakimppu oli peräisin tädin omasta pihasta.

– Aja nyt sitten varovasti äläkä hurjastele, täti varoitteli vain puoliksi tosissaan. – Ja pidä mielessäs se Honkahovin juttu. Eikös täällä sentään olisi aika mukava asustella?

Jep, Saaga ajatteli. Paikkakunnalla ei tuntunut olevan muita kuin ikäihmisiä, muutama varsinainen jörrikkäkin – Saagan oli pakko hymyillä muistaessaan Pentin vilkkuvat silmät – ja lisäksi joku nuori isäntäpari kirkonkylän laitamilla. Niin, ja jokunen suuri julkkis kesäaikaan. Ja oliko niistä Honkahovin suunnitelmista mitään varmempaa tietoa? Eikä ollut sanottua, valittaisiinko Saaga laitokseen fysioterapeutiksi, vaikka kuntoutuspuoleen panostettaisiinkin. No, tuskin ainakaan siinä tapauksessa, jos hän ei edes ottaisi selkoa asiasta.

Saaga istahti pikku Miniinsä, veti oven kiinni ja turvavyön paikoilleen ja heilautti vielä kättään tädille. Sitten hän kääntyi pihasta kylänraitin suuntaan ja kaasutti varovasti kivenheiton päässä olevaan keskustaan. Siitä sopikin jo kurvata vauhdikkaasti valtatieä kohti.

Saaga oli juuri pääsemässä vauhdin hurmaan, kun oikealta ilmestyi hänen sivulleen valkoinen pakettiauto, jonka kyljessä luki Vihervaaran Rakennuspalvelu. Sillä on etuajo-oikeus, välähti Saagan mielessä, ja sitten jo jarrut kirskuivatkin. Pakettiauto pysähtyä töyssähti parin millin päähän Minin puskurista, vaikka Saagakin oli vaistomaisesti hypännyt jarrupolkimen päälle. Saaga istui hyytelönä penkillä ja hänen sydämensä hakkasi tuhatta ja sataa.

Pakettiauton hytistä loikkasi kymmenin taskuin varustettuihin haalareihin sonnustautunut pörröpäinen mies, joka harppasi Minin kuljettajan puoleiselle ovelle ja tempaisi sen auki.

– Minkäslaisia ääliöitä täällä on ratissa! mies vaahtosikumartuen katsomaan Saagaa kiukuissaan. – Varmaan nänä kiinni kännykässä. Kuule se oli viittä vaille ettei pelti rytissy.

Saaga mulkoili miestä äkeänä, vaikka syy oli kieltämättä hänessä itsessään. Toisen leimuavat harmaat silmät saivat hänen verensä kihisemään, mutta samalla hän ei voinut olla panematta merkille, että miehellä oli uskomattoman aistilinen suu, vihaisenakin. – Minä en näpelöinyt kännykkää, herra Vihervaara, hän muotoili huolellisesti varmistettuaan ensin nimen pakettiauton kyljestä. – Puhelin on käsilaukussa. Tässä vieressäni.

Varmuuden vuoksi Saaga nosti laukkuaan haalarimiehen nähtäväksi. Halpa vale-Vuitton, vaikka tuskin mies mitään käsilaukuista ymmärsi.

– No sitten on vaan muuten huomio ihan muualla, mies tuhahti. – Taidat olla ihan vihree ratissa, tarttisit vielä varotuskolmion takalasille.

Saaga mietti, pitäisikö hänen kaivaa ajokortti esiin. Häntä alkoi kyllästyttää, että kaikki pitivät häntä keskenkasvuisena.

– Oliko vielä muuta, hän kivahti, – vai saanko nyt jatkaa matkaa?

Mies mittaili Saaga katseellaan, ilme lientyi hieman. – Jos mä nyt kutsusin poliisit paikalle, niin saisit ainakin vakavan varoituksen, hän tuumasi. – Mutta kun ne ei kumminkaan tänne laitakulmille kerkiä, niin olkoon nyt tämän kerran.

Saaga nosti leukansa pystyyn. – Kiitos, herra Vihervaara, hän äänsi selkeästi. Sitten hän pamautti oven kiinni miehen nenän edestä ja starttasi Minin. Aika ärhäkästi nytkin.

Kun Saaga kurkkasi peruutuspeilistä taakseen, hän näki miehen seisovan kädet puuskassa tienlaidassa ja katsovan hänen peräänsä.

Kun Saaga ehti kaupunkiin, alkoi sataa. Hän pysäköi autonsa taloyhtiön parkkipaikalle ja hölkkäsi kasseineen pikavauhtia A-rapun ovesta sisään. Tavoistaan poiketen hän tilasi hissin ja nousi sillä kolmanteen kerrokseen. Hän silmäili kuvaansa hissin peilistä nyrpeänä. Kuten tavallista, hiukset alkoivat heti kastuttuaan kihartua latvoista, ja Saaga näytti tavallistakin nuoremmalta.

Sisällä kaksiossa oli hämärää, kun taivas oli pilvessä ja viereinen puistikko tuntui sekin varjostavan asuntoa. Saaga purki kassinsa ja vaihtoi yleen kotiasunsa, ikivanhan limenvihreän froteeminimekon. Sitten hän laittoi itselleen kupin kahvia, istahti keittiötikkaille ja katseli mielteliäänä ulos. Hänen pitäisi alkaa vähitellen etsiä töitä, rahatilanne ei ollut häävi.

Saaga otti pöydältä puhelimensa. Tuskin siitä haittaakaan olisi, jos hän silmäilisi vähän Honkahovin nettisivuja. Etusivulla oli kuva komeasta kartanomaisesta kivirakennuksesta, jonka toisessa päädyssä kohosi viehkeä torni. Rakennus

vaikutti siinä määrin kiinnostavalta, että hän päätti hakea läppärinsä makuuhuoneesta ja asettui sen kanssa keittiön pöydän ääreen. Olisi mukava tutkia vähän isommalta näytöltä miltä Honkahovissa näytti.

Rakennusta ympäröi alkukesän vehreydessä rehottava puisto kukkaloistossaan: sinisiä ja valkeita syreenejä, juhannusruusuja, norjanangervoja. Taustalla Saaga oli erottaviin sinisenä pilkottavan järvenselän. Kaunista, kieltämättä.

Seuraavilla sivuilla kerrottiin kylpylähotelli Honkahovin palveluista kuvien kera. Ravintolan mainittiin tarjoavan paikallisia herkkuja, mitä ne sitten olivatkin. Eri kokoisia kabinetteja oli kokous- ja juhlaikäyttöön, ja suuressa salissa oli jopa kohtuullisen kokoinen tanssilattia. Silloin tällöin esiintymässä näytti vierailevan joku valtakunnan tason kuuluisuuskin. Lisäksi monessa kerroksessa oli majoitustiloja, kuvista päätellen vieläpä oikein persoonallisesti sisustettuja.

Ja aivan oikein, lopussa oli maininta suunnitelmassa olevista laajennushankkeista. Honkahovin piharakennukseen oli tarkoitus rakentaa entistä modernimpi spa-osasto lukuisine kunto- ja hemmotteluhoitoineen. Laajennuksen oli määrä valmistua vielä samana kesänä.

Sivun alalaidassa oli luonnollisesti myös yhteystiedot.

Saaga tuijotti käsi poskella noita sivuja, kun hänen puheimensa helähti pimputtamaan tiputanssia hänen vieressään pöydällä. Melodia oli omistettu Jerelle, miehen suunnattomaksi harmiksi.

– Oot sitten palannu sieltä takahikiältä, Jere totesi edes tervehtimättä ensin. – Toivottavasti lannanhaju ei tarttunu.

Saaga tunsii yllättävää ärtymystä. – Joo ajatteles, hän sanoi, – mä en joutunu siellä navettahommiin.

Jere hörähti. – Kuule, ootko kotona jos mä poikkean parin tunnin päästä? Mehän suljetaan tänään kahdeksalta.